

[Juul-Madsen.]

loven og landvindingsloven, som begge sidst er ændret i 1966.

Med dette lovforslag er landbrugsministeren kørt over i den nye tid og har taget vidtgående hensyn til en udvikling, man længe har kunnet konstatere. Men jeg vil også gerne understrege, at jeg er enig i det synspunkt, at den gamle grundforbedringslov og den gamle landvindingslov med de skavanker, der nu kunne være ved dem på det ene eller det andet område, har betydet meget for dansk landbrug og for udviklingen herhjemme. Man kan sige, at disse love groft sagt har været løftestangen for en udvikling, som gennem årene har medført en omfattende grundforbedring af den umiddelbart dyrkbare jord og ført til, at store, ofte meget frugtbare arealer ved afvanding og kultivering er bragt under plov.

Jeg mener, at man herved har opnået tre meget værdifulde virkninger for samfundet. For det første har man under store arbejdsløshedsperioder skaffet lønende beskæftigelse til titusinder af arbejdere i landdistrikterne, og det på tidspunkter af året, hvor det var vanskeligt eller umuligt at få arbejde i andre erhverv. For det andet har den omfattende grundforbedring medført en stærk stigning i høstudbyttet pr. ha, og omfattende afvandsningsprojekter har givet plads for mange nye landbohjem på et tidspunkt, hvor det var aktuelt. Så kan man sammenfattende sige som det tredje, at som følge heraf steg landbrugets produktion og konkurrencedygtighed; landbrugseksporten kunne øges, og de stigende eksportindtægter dannede så igen baggrunden for industriens vækst gennem 1930'erne og 1940'erne, hele den udvikling, vi kender. Der er for mig at se ingen tvivl om, at alt dette arbejde har været samfundsnyttigt, og at den værdi og betydning, det har haft for samfundet som helhed, langt har oversteg det direkte eller indirekte støtte, der herigennem er givet til den enkelte landbruger.

Men som allerede sagt: tiderne skifter. Der er ganske vist stadig brug for grundforbedring af de dyrkbare arealer, men en helt ny teknik, en helt anden beskæftigelsessituation, afsætningsvanskeligheder med den sidste tredjedel af landbrugets produktion, nye synspunkter om behovet for sikring af rekreative områder støttet af et stærkt øn-

ske hos alle naturelskere om at bevare, hvad der er karakteristisk og særpræget og smukt i vort landskab, hvortil naturligvis også knytter sig ønsket om at bevare for eftertiden den danske flora og den danske fauna — alt dette har bevirket, at man i dag ser på selve landvindingsproblemerne med andre øjne end tidligere.

I det konservative folkeparti har vi allerede for mange år tilbage gjort opmærksom på, at det var vort standpunkt, at spørgsmålet om afvanding og landvinding ikke længere var aktuelt undtagen i særlige tilfælde, nærmest hvor det af tekniske grunde var nødvendigt at foretage en afvanding eller en indvinding, hvis man skulle kunne foretage grundforbedringsarbejder i et stort område. Vi kan derfor hilse med glæde, at landbrugsministeren med sit forslag nu har knæsat som grundlag for den støttede grundforbedring, at denne kun må finde sted på reelt dyrkbare områder, og at egentlig afvanding og landvinding er de undtagelser, der bekræfter denne regel.

Vi er af den opfattelse, at det tilskud på 25 pct., som er fastsat i lovforslaget, er rimeligt, og vi er tilfreds med, at den gamle tilskudsats på 50 pct. helt forsvinder ud af lovgivningen.

Der er endvidere i landbrugsministerens forslag en hel række detaljer, som jeg imidlertid mener det må være rimeligt at drøfte i udvalget og ikke her fra folketingets talerstol.

Må jeg endelig sige, at der naturligvis fortsat kan foretages landvinding uden tilskud; men over for dem, der er bekymrede herover, må jeg understrege, at med bortfaldet af tilskuddet på de 50 pct. vil der sjældent være rentabel baggrund for at foretage landvinding eller afvanding af særlig lave områder. Skulle det alligevel ske i områder, hvor man kommer i konflikt med ønsket om at bevare det pågældende område som et rekreativt område, er det naturfredningsmyndighedernes ret og pligt at tage sagen op, og så kan man ad den vej standse en uønsket afvanding eller en uønsket landvinding.

Som helhed mener jeg, at det er et godt, forenklet og klart forslag, den højtærede landbrugsminister har fremsat til behandling her i folketinget, og jeg kan på mit partis vegne tilsige en velvillig behandling.